

NAVODILO VLADE JE LE POSKUS DOBRE VOLJE

Projektna skupina ocenjuje Navodilo Vlade kot **ponesrečen poskus dobre volje**, saj je za uporabo v praksi nerazumljivo in nedoločeno.

1. **Pozdravljamo prvi odstavek Navodil**, saj brez kvalitetno izdelane investicijske dokumentacije ni mogoče **pravilno oceniti vrednost investicije**, niti se ni mogoče odločiti o naslednjih investicijskih korakih (naročilo PGD, pridobitev GD, naročilo PZI, naročilo dokumentacije za razpis, izbira izvajalca in gradnja, itd.). Iz Uredbe o enotni metodologiji ... pa jasno sledi, da se investicijski program izdeluje praviloma na osnovi idejnega projekta, torej mora biti ta že prej izdelan, projektant IDP pa seveda predhodno izbran.
2. **Drugi odstavek Navodil** pa pred naročnika, ki pripravlja razpis, in pred ponudnika (projektanta) postavlja **zelo visoke in po našem mnenju tudi nerazumljive zahteve**. Namreč, projektanti PGD in PZI morajo vedno slediti predpisom, ki določajo njihovo delo (ZGO, Pravilnik o projektni dokumentaciji, veljavni prostorski akti, projektni pogoji soglasodajalcev, vsi relevantni tehnični predpisi in standardi), poleg tega pa še projektni nalogi, ki jo mora pripraviti naročnik. V projektni nalogi lahko naročnik zahteva stopnjo energetske učinkovitosti objekta, ki je seveda lahko le višja od tiste minimalne po PURES-u. V njej lahko naročnik zahteva tudi projektiranje objekta v okviru neke določene cene. Vsa ta izhodišča, ki vplivajo na GOI (gradbeno, obrtniške in inštalacijske) stroške, življenjsko dobo ter vse ostale stroške v fazi obratovanja, vzdrževanja in razgradnje objekta, se mora v grobem opredeliti že v fazi izdelave investicijske dokumentacije (predinvesticijska zasnova, investicijski program) oz. v izhodiščih za pripravo te investicijske dokumentacije (idejne rešitve, idejni projekt). Če naročnik v fazi razpisa sledi drugemu odstavku Navodil, mora od ponudnika PGD oz. PZI zahtevati opredelitev vseh prej naštetih elementov, kar lahko ponudnik izvede samo, če do dobre mere objekt tudi sprojektira. Pa tudi takrat ne more natančno opredeliti vseh stroškov v fazi obratovanja in razgradnje ampak jih lahko le na grobo predvidi. Ob tem se zastavlja vprašanje, kako bodo merila za izbor projektanta postavljena na nekaj, kar je mogoče v fazi ponujanja projektiranja le na grobo predvideti? Upamo, da Vlada ne predvideva, da bodo ponudniki pred oddajo ponudbe že delno izdelali projekt (PGD, PZI), izbrali vse sisteme, opremo, materiale, koncepte, da bi lahko potem ocenili vse tisto, kar se zahteva v tej drugi alineji navodil. **Skratka, menimo, da mora naročnik v okviru priprave projektne naloge in investicijske dokumentacije ter vseh tehničnih osnov sam opredeliti, kaj dejansko želi in zahteva, vključno s predvidenim proračunom.** Projektant pa mora to racionalno in v okviru vseh svojih omejitev, ki smo jih uvodoma našteali, to v načrtih projektno obdelati. **Projektanti ne morejo v fazi ponujanja tekmovati v čim višjem doseganju meril, za katere v fazi ponujanja ne obstaja niti možnost natančne ocene niti zagotovilo, da bo to držalo v tako dolgem obdobju življenjske dobe objekta.** To seveda ne drži za posebne oblike javnega naročanja, kjer se na primer skozi konkurenčni dialog zahteva že v fazi ponujanja izdelava projektnih konceptov, ki se ocenjujejo posebej, neodvisno od cene. Kako bodo merila po tem drugem odstavku navodil postavljena v primeru oddaje del po postopku, ki vključuje arhitekturni natečaj, je nadaljnje vprašanje. Praksa kaže, da se prvo-nagrajeni elaborati običajno ne odlikujejo po cenениh materialih oz. cenениh arhitekturnih rešitvah.
3. **Pozdravljamo tretji odstavek Navodil**, čeprav nekoliko dvomimo v pozitivne učinke. Pozitivno je, da **je opredeljeno merilo za določitev nenormalno nizke ponudbe**. Slabo je, da naročnik še vedno ni dolžan v razpisni dokumentaciji objaviti ocenjene vrednosti javnega naročila oz. je izračunati po merilih IZS (in ZAPS). In ker smo skoraj prepričani, da naročniki tudi v bodoče ne bodo objavljali ocenjene vrednosti javnega naročila, si na podlagi analize nam dostopnih rezultatov javnih razpisov iz let 2009 do 2011, upamo trditi, da bo praktično vsaka ponudba romala na presojo ali gre za neobičajno nizko ponudbo. Kako bo to vplivalo na naročnike, da bodo ponovno pričeli z objavljanjem ocenjene vrednosti javnega naročila, in na ponudbene cene, v tem trenutku ni mogoče predvideti. Dejstvo pa je, da je postopek ugotavljanja neobičajno nizke ponudbe zapleten in da se v praksi ni obnesel.

Glede na upad javnih investicij in posledično javnih naročil je dejstvo, da bodo v **bodoče ponudniki vedno težje izpolnjevati referenčne pogoje**, istočasno pa bodo tudi naročniki vedno redkeje dobili primerne ponudnika - projektanta. Tudi zato bomo v naslednjih mesecih pripravili **teze za spremembo predpisov o javnem naročanju** in si prizadevali za njihovo uveljavitev

Vse ponudnike gradenj in storitev, povezanih z gradnjo pa pozivamo, da se nerazumno nizkim ponudbenim cenam izognejo, saj tako delajo škodo sebi in vsem ostalim prisotnim na trgu graditve.